

Főszerkesztő és felelős: **Dr. O. LAPTUN**
CORVIN
Lapkiadó R. T.

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu

HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Döntött a finn kormány

A válasz már Moszkvában van — Tartalmát még titkolják — Péter jugoszláv király Tito megbízottjaival tárgyal az angol fővárosban

Orbay török nagykövet visszatért Londonba

Első oldal

A finn helyzet tisztázása most már igen rövid idő kérdése lehet, mert egybehangzó semleges jelentések szerint a finn kormány válasza már Moszkvában van.

A nemzetközi közvéleményt foglalkoztató két másik időszerű kérdésnek, a lengyel—oros és a brit—török vitának hullámvérése korántsem oly nagy, mint volt a közelmúltban. Az érdekelt hatalmak diplomáciája igyekszik a nyilvános megvitatás elől egyre jobban elvonni a kényes problémákat.

Finnszág

A finn közvéleményt a fegyverszüneti feltételek megvitatásával kapcsolatban két dolog jellemzi szembetűnően: növekvő bizalom a kormány elhatározása iránt és egyre nagyobb reménykedés abban, hogy a közötti fegyverszüneti feltételek még nem véglegesek, illetve módosíthatók. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a finn kormány a hivatalosan ismeretjett feltételek mellett más olyan fontos értesüléseknek is birtokában van, melyek a döntésben irányadók lehetnek. A Suomen Socialdemokrati című lap — Tanner pénzügyminiszter lapja — erre nyíltan célzást is tett a napokban, hangoztatván, hogy „a kormány nemcsak a közzétett feltételek alapján vizsgálja a teendőket, hanem olyan értesülések alapján is, amelyek csak az ő rendelkezésére állanak”.

Egy másik cikkében ugyanez a lap a közvélemény fegyverzettségének szükségességét hangoztatja. Helye van a szabad véleménynyilvánításnak — írja a lap — de a mai helyzet fokozott éberséget és körültekintést igényel. Nem szabad elfelejteni, hogy a parlament a múlt héten bizalmat szavazott a kormánynak. A kormány oly lépésre határozhatja el magát, amely az ország érdekeinek leginkább megfelel, — írja a Suomen Socialdemokrati.

Helsinkiiből származó legújabb hírek szerint a finn kormány már meghozta nagyfontosságú határozatát a fegyverszüneti javaslatok kérdésében, a határozatot azonban a nyilvánossággal még nem közölték.

Több jelentés tett célzást ma is arra, hogy a Moszkvának adandó válasz határjele március 8-án, szerdán lejárt.

Zürichből jelentik, hogy a svéd közszólás után átfogalmazott finn válasz már Moszkvában van.

Amerika és a finn helyzet

Amerikai politikai körökben — mint washingtoni értesülés alapján egy isztambuli jelentés közli — meglehetősen nyugtalan és zűrzavaros a finn kérdés körül. A Fehér Házban és a szenátusban nap-nap után küldöttségek jelennek meg, amelyek nyomtatékosan sürgetik, hogy az USA lépjen közbe a finn kérdésben és ne hagyja sorsára Finnországot. Hir szerint a szenátus vitarendezői nagy erőfeszítéseket tesznek abban az irányban, hogy a finn kérdésben megakadályozzák oly éleshangú felszólalásokat elhangzását, amelyek zavarhatnák az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió viszonyát.

Hoover, az USA volt elnöke, aki az

Lisszabonból jelentik

Az Exchange Telegraph értesülése szerint Hull amerikai külügyminiszter floridai szabadságáról visszatért és újból átvette hivatala vezetését. Helyettese, Stettinius most már rövidesen Londonba utazik. A londoni angol-amerikai diplomáciai megbeszélések híre szerint főleg háboru utáni kérdésekről lesz szó.

Zürichből jelentik

A Nationalzeitung című svájci lap londoni levelezője jelenti, hogy a külpolitikai mérlegelések előterében ez idő szerint a Balkán áll. Azt hiszik, hogy egy erélyes állásfoglalás befolyásolná Törökország magatartását; az ankarai parlament tanácskozásai politikai tekintetben reményekre jogosítanak. Ankarai jelentés szerint a török kormány London részéről bizonyos gesztusra vár.

amely után közvetlen lépést tehetne a további tárgyalások felvétele érdekében. Ebben az esetben Törökország katonai bizottságot is küldene Londonba a megszakadt megbeszélések újrafelvételére. Orbay londoni török nagykövet, aki nagy angolbarát, a napokban már visszatért Londonba, hogy a Kairóban időző angol nagykövet visszatér-e hamarosan hivatali székébe, egyelőre nem lehet tudni.

Genfből jelentik

A 8. amerikai légi hadosztály parancsnokának jelentése szerint a március 9-én, csütörtökön Berlin ellen intézett amerikai légitámadás alkalmával a német elhárítás újszerű rakéta-lövedékeket használt. Egyszerre négy rebbanó rakétát lőnek ki. Egy ilyen rakéta az egyik amerikai repülőgépet a szó szoros értelmében kettéhasított.

amerikai „finn segélybizottság” vezetője, az elmúlt napokban levelet intézett Roosevelthez és bírálta az amerikai kormányt a finn kérdésben tanúsított magatartását. Hoover érthetetlennek mondja, hogy Amerika nem tesz semmit akkor, amikor legjobb európai barátja, Finnország, ilyen súlyos helyzetben van. Hoover figyelmezteti Rooseveltenélköt arra, hogy ha az amerikaiak nem tudnak a finneknek segíteni, az európai kis népek ezentul esetleg a Szovjet irányában keresnek majd támogatást. Hoover végső megoldásként azt javasolja, engedjék meg a finneknek az Amerikába való bevándorlást, nehogy valamennyiüket Szibériába hurcolják.

Wiley amerikai szenátor, — mint a Rador berlini jelentése is közli — kijelentette, hogy a finn kérdést a tegegy-szerűbben úgy lehetne megoldani, ha a finnek áttelepítenék Alaszkába.

Áttelepítés, lakosságcsere

Hasonló értelmű nyilatkozat hangozott el az angol felsőház vitája alkalmából is. Cranborne lord, a kormány szóvivője utalt a szövetségesek részéről kidolgozás alatt álló tervekre, melyek a nemzeti kisebbségek problémájának megoldását célozzák. A szövetséges tervek lényege: az áttelepítés, illetve a lakosságcsere. Angol nézet szerint a kisebbségek kölcsönös hazatelepítésével kiküszöbölhető lenne a kisebbségek elnyomása, az állandó surlódás egyes nemzetiségek között. Részletesebben is meghatározott, pontos szabályzatról a lakosságcsere mellett természetesen egyelőre nem lehet szó, — mondotta Cranborne, — mert még nem ismeretesek azok a körülmények, amelyek között a jövő Európa népei élni fognak, s az is tisztázatlan még, mely jogai kötelességei lesznek az egyes országoknak az új rendben. Maga az elv: az áttelepítés, illetve a lakosságcsere komolyan foglalkoztatta a szövetséges hatalmakat.

Német részről komoly jelentőséget tulajdonítanak ezeknek a megnyilatkozásoknak. A Wilhelmstrassen teg-

nap hangoztatták, hogy a finn nép áttelepítése erőszakos cselekedet lenne, nem is szóval arról, hogy rendkívüli hadászati kihatással járna egész Skandináviára nézve: a Szovjet megalapozná hegemóniáját Észak-Európában. Ami a többi európai nemzetet érintő terveket illeti, Berlinben utalnak a történelmi és földrajzi tényezőkre, a hagyományokra, valamint az ősi földhöz való ragaszkodásra, amely az érdekelt európai nemzetek eddigi magatartását meghatározta.

A jugoszláv kérdés

Horab-n angol liberális képviselő, Grigg hadügyminiszter beszédére válaszolva, élesen bírálta az olaszországi hadjáratot. Mint mondtotta, a mozgáshoroból állsháboru lett. A legesekélyebb eredményekért óriási áldozatokat kell hozniuk a szövetségeseknek emberéletben is, hadianyagban is.

— Az egész újítai hadjárat azt a benyomást kelti, mint az Ypres körüli harcok a múlt világháborúban, — mondtotta a képviselő, majd hozzáfűzte, hogy a rossz időjárással nem lehet a helyzetet

mentegíteni. A szövetségesek szerint a politikai fegyvereket sem használták fel kellőképpen Dél- és Délkelet-Európában, és Tito értékét is túlságosan későn ismerték fel. A kormány csupán a hadsereg nyomására határozta el Tito támogatását.

Más angolszász hangok is utalnak arra, hogy a brit kormánynak hamarabb rá kellett volna szánnia magát Tito támogatására és erélyesebb kézzel kellett volna a Kairóban székelő jugoszláv menekült kormányt a Titóhoz való közeledésre ösztökélnie. Ezek a körök meglepődéssel fogadták Churchill legutóbbi alsóházi nyilatkozatát, melyben nyíltan Tito támogatása mellett foglalt állást. Érdeklődéssel várják, sikerül-e most az angol kormánynak békés megoldást léteztetnie a jugoszláv viszállyban és a brit fővárosba érkezett Péter király mily megállapodásra jutnak Tito szintén Londonban időző megbízottjaival.

Jugoszláv kormányválság

A menekült jugoszláv kormány válságával foglalkozva az Observer diplomáciai szerkesztője a minap egészen nyíltan kijelentette, hogy Purjes bukni fog. Utódjaként Csibirlovics Branko dr. szerb agrárpárti képviselő és Szimics Sztaoja jelenlegi moszkvai jugoszláv követ nevére emlegetik.

— Amennyiben az új kormány jellegére és politikájára vonatkozóan Péter király és a Titó-féle ellenállási mozgalom között nem sikerül egyeztetést teremteni — írja az Observer hangadója — bizonyos jugoszláv körökben azt indítványozzák, hogy Péter király a Purjes-kormányt „katonai bizottsággal” váltsa le. Ez a bizottság kizárólag katonai ügyekkel foglalkoznék és a politikai ügyeket Péter királyra és az 1943. őszén Jugoszláviában a felszabadítási mozgalom fennhajtása alatt létesített „ideiglenes kormányra” bízna.

Lehetségesnek tartják, hogy a Titó-párti londoni jugoszláv bizottság ily értelmű javaslatot juttat el ma Péter királyhoz. A békés megoldás előjeleit a legújabb jelentések nem tartják rosszszaknak.

(— r)

A politikai arcvonal

Helsinki választott Moszkvának

Helsinki. (Tp.) A nemzetközi sajtó változatlan érdeklődéssel tekint Finnország felé és különösen azt a tényt mérlegeli, hogy a finn kormány — hir szerint — már nagyfontosságú határozatot hozott a fegyverszüneti kérdésben.

Zürich. (Tp.) A finn kormány — mint a brit hírszolgálat jelenti — eljuttatta választát Moszkvába. Az orosz fegyverszüneti javaslatra adott finn válasz végleges megszövegezése előtt fontolóra vették a svéd kormány hozzászólását.

Miért ragadott fegyvert Finnországra

Helsinki. (Tp.) Az Uusi Suomi című helsinki lap megszólaltatott két köztisztelőben álló finn közéleti személyiséget, akik a mai helyzettel kapcsolatos nyilatkozatot tettek. Az egyik egy püspök, a másik pedig Helsinki város tanácsának az elnöke.

A finn püspök ezeket mondotta: Finnország utja mindenkor világos és határozott volt. Nem törekedett más államok

megtámadására, az akarta, hogy békében élhessen és ennek érdekében, valamint saját viszonyainak a megjavításán fáradozott. Amikor fegyvert ragadott, ezt Finnország az igazság védelmében tette és az igazság győzelmében bízott. Most is ki kell tartani mindaddig, amíg nem biztosítják az ország függetlenségét és szabadságát és a finn nép nem

kap olyan hátrókat, amelyeket a jövőben is meg tud védeni.

Helsinki város tanácsának elnöke az Uusi Suomi munkatársának ezeket mondotta: *Ha a finn nemzet elfogadja az orosz feltételeket és lemond területeiről, amikor a hadserege két és fél éven át véreség nélkül harcolt, ez azt jelentené, hogy Finnország már a fenyegetés elől is kitért. Ez halálos csapás lenne az országra.*

Angolszász tervek a nemzetiségi kérdésekről

Berlin. (Rador). A Wilhelmstrassen bizonyos figyelmet szentelnek Wiley amerikai szenátor kijelentéseinek. A szenátor ugyanis — mint az United Press jelenti — többek között azt mondotta, hogy a finn problémát nagyon könnyen meg lehetne oldani olyképpen, ha az összes finnek mint telepeseket Alaszka félszigetére küldenék.

Péter király Angliában

Lisszabon. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Péter jugoszláv király március 9-én, csütörtökön Angliába érkezett.

A TITOVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL TÁRGYALNAK

Lisszabon. (Tp). Az angol hírszolgálat közlése szerint Péter jugoszláv királynak Londonba való megérkezése után fontos tárgyalások lesznek az angol fővárosban. Az Exchange Telegraph úgy értesül, hogy Kairóban már egy idő óta megbeszélések folytak az ottani jugoszláv menekült kormány átalakítása tárgyában; ezeket a megbeszéléseket Péter király londoni tartózkodása alatt még folytatják. Az a vélemény, hogy az angol fővárosban kedvező kilátások mellett kezdenek hozzá a kormány-átalakítás végrehajtásához. Az átalakításnak az az alapja, hogy Tito tábornagy elfogadná a kairói menekült kormánnyal való együttműködést.

Péter jugoszláv királlyal egyébként Purics, a kairói menekült kormány miniszterelnöke és Milisevics belügyminiszter is Londonba érkezett. A Tito párti bizottság szombaton tart ülést és ennek határozata alapján javaslatot juttat el Péter királyhoz.

GYÖRGY GÖRÖG KIRÁLY IS LONDONBAN VAN

Lisszabon. (Tp). György görög király, aki jelenleg Londonban tartózkodik, igen élénk politikai tevékenységet fejt ki. Működése iránt londoni illetékes körök rokonszenvet tanúsítanak és azt hiszik, hogy a görög partizánok között teljes megegyezés jön létre.

A Szovjetnek átengedett olasz hajók és a Dardanellák

Berlin. (Rador). Tegnap a Wilhelmstrassen, egy kérdésre válaszolva kijelentették, hogy jelenleg semmiféle török állásfoglalás nem mutatkozik az olasz hadihajóknak a Szovjet-Unió részére történő átengedésével kapcsolatban.

Berlinben a Földközi-tenger és a Fekete-tenger közötti forgalomra vonatkozóan kiemelik a montreuxi szerződésben foglalt szigorú kikötéseket.

LONDON FOLYTATJA ERŐFESZÍTÉSEIT A LENGYEL-OROSZ MEGEGYEZÉS ERDEKÉBEN

Lisszabon. (Tp). A moszkvai angol nagykövetség tavon elküldötte Londonba a szovjet kormánynak, az angol kormány kérésére, a lengyel javaslatokra adott választát. A lengyelek azt kívánva nyújtották, hogy a területi kérdést halasszák el a háború utáni időre és egyben olyan demarkációs vonal megállapítását javasolták, amely Vilna és Lemberg városoknak az ideiglenes lengyel területbe való bekebelezésével a Curzon-vonaltól keletre haladna. A szovjet választát közölték Romer-rel, a londoni lengyel menekült kormány külügyminiszterével. A válasz szerint Moszkva két feltétel teljesítéséhez minenkép ragaszkodik: 1. A lengyeleknek a Curzon-vonalat keleti határnak el kell

Eltekinve attól, hogy egy lépés sorsát; olyan környeződik veszik Amerikában, Berlinben úgy látják, hogy a finn térnek ilyenmő „megtisztítása” lehetővé tenné a szovjet kormánynak, hogy egész Finnországot megszállja és ezzel a Szovjet-Unió a skandináv államoknak, elsősorban Svédországnak közvetlen szomszédjává válna.

Hasonló sikon mozognak Roosevelt bizalmasának, Walter Lippmann újságírónak kijelentései is, aki rámutatott szovjet támaszpontoknak a balti tengeren való fontosságára.

Német körökben az angol felsőháza szóvá tett azon oszmének is figyelmet szentelnek, amely az európai nemzetiségi kérdéseket kívándorlással és a lakosság kicserélésével akarja megoldani. Berlini körök szerint felesleges rámutatni arra, mit jelentene az ilyen megoldás a saját ősi hagyományokkal és földjükkel összefonódott népek számára.

ismernők. 2. A lengyel emigráns kormány kebeléből el kell távolítani a Szovjet-Unióval szemben ellenséges érzelmű minisztereket és Angliában vagy az Egyesült Államokban élő más lengyel személyiségekkel kell helyettesíteni őket.

Az orosz válasszal kapcsolatban az Exchange Telegraph diplomáciai munkatársa megállapítja, hogy az angol kormánynak be kell látnia, hogy az orosz-lengyel kérdésben kifejtett két hónapos tevékenységnek kevés vagy egyáltalában semmi eredménye nem volt. A reményt azonban nem adja fel az angol kormány és továbbra is keresi a megegyezés útját. A londoni lengyel körök

megütközéssel állapítják meg, hogy csak az emigráns kormány teljes átalakítása elegendi ki Moszkvát. Londonban hangsúlyozzák, hogy rövidesen megol-

Göbbels cikke Anglia háborús céljairól

Berlin. (Ep.). Göbbels dr. német birodalmi propaganda-miniszter a Reich című hetilap legújabb számában arról irt cikket, hogy Angliának a háborúba való belépése egy végzetes és tragikus tévedésen alapul. Teszi pedig ezt a megállapítást Anglia háborús esélyeinek mérlegelése alkalmával. A brit birodalom 1939-ben a háborút választotta, hogy a német keleti területi helyzetet egy egészen lényegtelen változtatást megakadályozzon, mert ebben az európai egyensúly megbontását látta. A háború folyamán azonban az európai kontinens valamennyi határa megingott és ma már senki nem akad Londonban, aki elhinné, hogy az 1939. évi Európa a háború után ismét megváltozhat. Szóval: Anglia háborúja egy végzetes tragikus tévedésen alapszik. Az angolok ezt még nem vették észre, — hangoztatja Göbbels — ők az ábrándok világában élnek és tévedéseik utvesztőjéből nem képesek kikerülni. Mindez félig még türhető volna, ha magában Nagybritanniában nem jelenkezne egy forradalmi megmozdulás, amelynek végső kialakulását ma még senki nem tudná megjósolni. A régi reakcionárius Anglia az angolokat meg akarta szabadítani a szocializmustól. Melvük angol tudna ma választ adni arra, hogy London ezzel a háborúval tulajdonképpen mit akart elérni. Azt akarta talán, hogy ez a háború az európai egyensúlyt ismét helyreállítsa? Ha igen, úgy kívül szemben. Feltéve azt, hogy Anglia kívánása beteljesedne és a német birodalom

dást kell találni; a jelenlegi helyzet teljesen tarthatatlan, mert Angliát, de a Kremit is ez a bizonytalan helyzetű kényes helyzetbe hozza.

összeomlana, abban a pillanatban az európai egyensúly és egyben Nagybritannia biztonsága sokkal nagyobb veszélyben forogna a Szovjet-Unió részéről. A győzelmi ünnepek Londonban valószínűleg mindössze néhány napig tartanak és utána kommunista tömegtüntetések következnek. Anglia belső és külső helyzete ma annyira kedvezőtlen, hogy az még az Egyesült Államok segítségével sem javítható meg. És ebben rejlik Anglia tulajdonképpeni háborús problémája. Ha ennek a felismerése lassan is tör magának utat az angol nép körében, mégis adva van ez a probléma — írja a német propagandaminiszter.

Az inváziós kísérlettel kapcsolatban végül Göbbels dr. ezeket írja:

— A mi feladatunk a háború ily alakulásának a lehetőségére anyagilag és erkölcsileg felkészülni. Ha azt kérdezzük, hogy az invázió problémája mennyi időt vesz igénybe, azt lehet mondani: tarthat sokáig, de lehet fordítva is.

— Tény az, hogy a háború mostani helyzetében történik a teljes nagy döntés — fejezi be cikkét Göbbels dr.

AZ OROSZ KÖZTARSASÁG KÜLÜGYI NÉPBIZTOSA

Stockholm. (Rador). A szovjet távirati iroda jelentését ismerteti a DNB. E szerint Anaj Joszefovics Lavrantiev neveztek ki az orosz köztársaság külügyi népbiztosává. Lavrantiev eddig a szovjet külügyi népbiztoság közlekedési osztályának főnöke volt.

Jelentéseink a harcok teréről

Német ellentámadás a Lemberg—Odessa vasútvonal jampoli szakaszán

Bucuresti. (SPP). Berlinből jelentik, hogy Jampol szakaszán, ott ahol az oroszok átleték a hadászati legfontos Lemberg—Odessa vasútvonalat, a német ellentámadások teljes kifejlődésében vannak. A német védelem összpontosult ezen a szakaszon, mert a szovjet erők déli irányban ezen a ponton haladnak legjobban előre.

Heves harcok a keleti front déli szakaszán

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti: Egy német tengeralattjáró- vadász a Fekete-tengeren egy szovjet tengeralattjárót megsemmisített. A Krivojrogtól délnyugatra lévő körzetben az erős szovjet nyomás tovább tart. Lendülesek ellentámadásokkal az oroszokat több helyen visszavetették és e közben erős szovjet harci csoportokat megsemmisítettek, vagy szétvertek.

A Kirovogradtól nyugatra, Szvenigorodkától délnyugatra, Szeptovkától délre, valamint Jampoltól délnyugatra lévő szakaszokon az elhárító csata hevessege növekedett. A telerőben lévő csapatokkal indított szovjet támadások több helyen meghiusultak, egyes szakaszokon az oroszoknak sikerült teret nyerni. Súlyos harcok közben Uman városát feladták. Ezekben a harcok körzetekben tegnap 91 szovjet páncélos megsemmisítettek.

A középső arcvonal-szakaszon csupán helyi jelentőségű harcok eslekményekre került a sor. Novoszkolnki és a Pleskau-tó között lévő szakaszon heves harcokban meghiusultak a szovjet csapatoknak, páncélosokkal és csatarepülőikkel támogatott támadásai. Itt 29 szovjet páncélos löttek szét. Helyi bevetéseket azonnali ellentámadásokkal megtisztítottak, vagy elreteszelték.

A hadi tengerészet győzelemes ünnepi a Narva-öböl fölött 5 szovjet repülőgépet, német vadászgépeket és a légvédelmi tüzérség pedig egy Beval ellen indított éjszakai támadásnál 21 szovjet bombázót lőtt le.

Az olaszországi arcvonalakon, élénk harcok mellett, az ellenség helyi előretöréseit visszaverték és német rohamcsapat-vállalkozások red-

ményesek voltak. A német messzehordó tüzérség Anzio és Nettuno körzetében, ellenséges kirakódó helyek ellen intézett támadásnál, lözser- és üzemanyagraktárakban találatokat ért el. Erős robbanásokat lehetett megfigyelni.

Március 9-én a déli órákban a német birodalmi főváros északamerikai repülőgépek újabb terrortámadásának volt a célpontja. Az erős elhárító tűz a támadó repülő-köteleket szétszórta és összefogott támadásban megakadályozta. Az ellenséges gépek a felhőtakaró védelem alatt a főváros különböző lakónegyedére és a város széleire dobhatt robbanó és gyújtó bombákat, minek következtében károk keletkeztek és a lakosságnak veszteségei voltak. Az ellenség ezenkívül Nyugat- és Északnyugat-Németország több helységére találatra dobott robbanó és gyújtó bombákat. A rendkívül kedvezőtlen elhárítási viszonyok mellett csupán a légháritás 9 ellenséges repülőgépet lőtt. A március 1-től 10-ig terjedő időben a tengeri harcok, a kereskedelmi hajók fedélzeti fegyverei és a

tengerészeti légvédelem összesen 25 ellenséges repülőgépet semmisített meg.

AZ USA HÁBORUS EMBERVESZTESÉGE

Stockholm. (Rador). A DNB. jelenti: Stimson, az USA hadügyminisztere — mint az United Press jelenti — március 9-én a sajtóértelmezésen közölte, hogy az Egyesült Államok háborús embervesztése — beleértve a haditengerészet veszteségét is — eddig 162.292 főre emelkedett. Ezek közül 37.853 a halott.

A NÉMET LÉGHÁRÍTÁS ÚJABB FEGYVERTÉNYE

Berlin. (Rador). A Berlin ellen március 8-án, szerdán intézett légi támadásról a német fővárosból a következőket közli: Az eddigi megállapítások szerint a német birodalmi főváros ellen intézett légi támadás során 84 amerikai repülőgép pusztult el; ezek közül 60 gép négymotoros bombázó volt. A légi csata, amelyben a német elhárítás sikeresen vett részt, a háború egyik legelkeseredettebb légi küzdelmé közé tartozott.

Legújabb

Mihájlovicsot mindenképp eltávolítják az új kormányból

Lisszabon. (Tp). Azok a londoni tárgyalásokon, amelyeken a jugoszláv kérdést vitatják meg, Péter királyon kívül résztvesznek a kairói menekült jugoszláv kormány legbefolyásosabb személyiségei Purics miniszterelnökkel az élükön, valamint Tito tábornagy külügyi népbiztosa is. Azt hiszik, hogy Mihájlovics tábornok nem jut tárcához akármilyen kormányban, amelyet a szövetségesek elismernek.

A közvélemény elismeri, hogy az angol kormány már határozottan állást foglalt Tito mellett és pedig sokkal inkább, mint azt még legutóbb Churchill miniszterelnök beszédében tette. Szükségként, hogy a helyzetet sürgősen tisztázzák a jugoszláv kormányok között, mert a középkeleti jugoszláv hadsereg körében, amelynek egyharmada Tito mellett foglalt állást, nyugtalanság tapasztalható. Tito pártíveit külön csoportokba kellett helyezni, mert az a veszély fenyeget, hogy a két csoport között kitör az ellenségeskedés.

A jelek szerint sikerrel kecsegtetnek az angolszász-spanyol tárgyalások

Bucuresti. (SPP). Az amerikai sajtó közlése szerint az utóbbi időben olyan jelek mutatkoznak, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a napokban sikeresen fejezik be a Spanyolországgal való tárgyalásokat.

Világ gazdaság

HOGYAN OSZLIK MEG A VAGYON SVÁJCBAN „Wehrofferpflichtnek” nevezik

Svájcban a háboru kitörése óta bevezetett új adónemet, amelynek hozadékából a kormány az ország semlegessége felett örökös honvédelem kiadásait fedezi. Honvédelmi adó fizetésére kötelezték minden olyan svájci állampolgárt, akinek legalább 5000 frank vagyona van — abban az esetben, ha e mellett még valami kenyérkereső foglalkozást űz. Jövedelem nélkülieknek 10.000 frank és olyanoknak, akiknek egy vagy több személy ellátásáról is gondoskodniuk kell, 20.000 frank a vagyonhatár. A honvédelmi adó rendszeréről legutóbb nyilvánosságra hozott kimutatás érdekes tájékoztatást nyújt arra vonatkozólag, hogy miként oszlik meg a vagyon a társadalom egyes rétegei között Svájcban. E szerint a svájci nemzeti vagyon kétharmadrésze magánosok kezén van, még pedig túlnyomórészt kis- és középtökeeseknél. A kis-tökeesek száma 88.931 személy, akik 4.3 milliárd frank vagyonot képviselnek; 3968 nagytökees van 2,95 milliárd frank vagyonnal s végül mindössze 1563 igazi milliomos, 0,38 százaléka a honvédelmi adó kötelezettsége alá eső polgárságnak. Közöttük 1115 rendelkezik 1—2 millió frank vagyonnal, 370 személy 2—5 millió s végül 78 személy 5 milliónál nagyobb vagyonnal.

BANKJEGYFORGALOM NÉMETORSZÁGBAN A Bankwirtschaft című német szaklap beszámol arról, hogy a légi háboru okozta pénzügyi kielégítettségére bizonyos fokig szabad forgalmat kell biztosítani a német bankokban és takarékpénztárakban elhelyezett betéteknek. Abban az esetben, ha a bankbetét tulajdonosa a légi háboru következtében lakását változtatná, bizonyos határokon belül módot nyújtanak neki arra, hogy másutt is juthasson kifizetéshez, mint ahol folyósámlája van. A lakosság kitelepítése miatt megnövekedett készpénzhiányt megfélelve alkalmazkodásra kényszerítette a bankokat, úgyhogy a birodalmi bank az utóbbi hónapokban hénynél volt az eddigig nagyobb mértékben a bankok rendelkezésére bocsátani pénzeszközöket. A pótlólag forgalomba bocsátott bankjegyek ténylegesen nincsenek vagy csak igen kis számmal forgóak. Amíg a közönségre az átköltöztetések során többletfeladatok hárulnak, az a folyamat egyben a likvid összegek bizonyos fokú felszívódásával is jár, mivel ezeknek a fizetéseknek legnagyobb része a birodalmi bankhoz, birodalmi postához, stb. folyik be. Pénzpiac-technikai szempontból sem okoznak nehézségeket ezek az események. A német bankrendszer rendkívül nagy likviditása módot nyújt arra, hogy a pénzintézetek csaknem tetszés szerinti mértékben forduljanak hitelekért a birodalmi bankhoz.

A VILÁG 1940-İK ÉVI GYAPOT-TERMELESE A gyapottermelő országok közül az Egyesült Államok áll az első helyen. 9,7 millió hektár vetésterülettel, amely az összes gyapotültetvények területének közel 32 százaléka. India 9,3 millió hektárral a második (30,4 százalék), Brazília 2,6 millió hektárral aratott gyapotot 1940-ben (8,5 százalék), Kína pedig 2,4 millió hektárral szerepelt. Egyiptomnak ugyan lényegesen kisebb, mindössze 0,7 millió hektár területű gyapotültetvénye van, de a termésátlaga igen magas. Az említett hat állam vetésterülete együtt 26,7 millió hektár, az egész vetésterület 37,8 százaléka. Az európai országokban a gyapot vetésterülete 1940-ben 560 ezer hektár (1,8 százalék) volt, amelyből Törökország 323, Olaszország 64, Bugária pedig 56 ezer hektárral szerepelt. A természetlagos nagy eltéréseket mutatnak. A gyapottermelő országok közül az első Egyiptom 10,4 mázsával, az utolsó India 2,4 métermázsával hektáronként. A világ gyapottermelése 1940-ben 66,6 millió mázsa volt, amelyben Észak- és Közép-Amerika 41,8, Ázsia pedig 23,4 százalékkal szerepelt, Dél-Amerika termelése 10,6 százalékat tett, Afrikáé

ISKOLAINK SZINE ELŐTT
FŐISKOLÁNK

BEFEJEZŐ KÖZLEMÉNY

Nagy József cikksorozata

Aiud-Nagyenyed, március hó. Lehetetlen, ma, március elsején úgy bejönni az öreg kollégiumba, hogy ne az Áprily Lajos „Március” versének ütemére lépjünk. A hó már szorongva húzódik az öreg falak tövébe és egyre sápadtabban lesi a napsugarat, mely nárcisszalta a fiuk kedvét, és a hallgatók, a

„kolléga urak” kiültek a kis-kollégium nyitott tornácának párkányára és az „ösi evőé”-visszhangszárnnyra kél és utjongva száll, száll a kék ég felé, ahonnan idemósolyog a szabadba csalogató márciusi napasszony.

Idestova már a negyedik tavasz érkezik azóta, hogy a

Bethlen Gábor teológiai akadémia

megnyitotta kapuit és a Kollégium legöregebb falai között helyet kapva, beilleszkedett délerdélyi életünkbe és azóta igyekszik azzá lenni, amivé Apáczai Cserei János rektori beszédében megálmodta a főiskolát „a tartományban”. A négy éve dúló háborúnak kicsi beérségete ez a főiskola, politikától ment, csendes hajléka a tudománynak, Isten tudományának. A régi enyediék mondják, hogy amikor Kolozsvár elragadta a Fejedelm főiskoláját innen az egyetemi városba, komor hallgatás ülte meg az Öregegy alatti várost, hiszen mindenki egy kicsit a magáénak is tekintti a főiskolát és az egész pompás fejedelmi kollégium

olyan volt a teológia nélkül, mint a ház, amelynek nincs tetőzete, mint a kálviniista templomtorony, amelyről hiányzik a csillag. Igaz, hogy nagy a csend most is, pedig 1941 tavasza óta újra együtt ölelkezik három szárnyával, az öreg kollégium három gyermeke, hogy folytatódjék a munka ott, ahol abbamaradt 1895-ben, amikor inkább az Öregegy öreg temetőt választották az utolsó tanárok, de úgy sem mentek el innen a Fejedelm parancsolatja ellenélköltözött iskolával. De ha id beszéljen erről a régi időről és teológiánk feltámadásáról a főiskola dékánja,

Musnai László dr. teológiai professzor,

aki éppen páratlan értékű biblia-gyűjteményét rendezgeti, amikor benyitok hozzá, és arra kérem, hogy a Déli Hírlap olvasóinak nyilatkozzék.

— Teológiánk tulajdonképpen egy déji magával az erdélyi református egyházzal — kezdi valomását Musnai igazgató. — Bár Bethlen Gábor emelte akadémiai rangra 1622-ben, országos felhatalmazással, majd közvetlen halála előtt jött hatalmas alapítványival, a lelkipásztorok és tanítók képzését már azelőtt is végezte. Alba Iulian-Gyulafehérvárott mint fejedelmi székhelyen egyik legnevezetesebb iskolának volt. Innen helyezték át később Aiud-Enyedre. Sok papot és tanítót nevelt egyházunknak. Pár több iskolában folyt a papképzés egészen 1848-ig, a Bethlen-kollégium az élen járt, hiszen több jövedelmére jobban segélyezte tanulóit, fizette tanárjait, s a legkiválóbb erőket tudta magának megnyerni.

— 1849 után nem kapván engedélyt még gimnáziuma megnyitására sem, egyházunk a Bethlen-kollégium közpénzén Kolozsvárot állította fel központi Teológiáját, ahonnan csak 1862-ben hazahatta hazá. Már ekkor ott maradtak tanárai, s csak az ifjabbak jöttek le Aiud-Enyedre. Egy évtized múlva megindult a nagy harc a Teológia visszavételéért, amelyben, ami 1895-ben Szász Domokos püspök erejére folytán a kolozsvári „Teológiai Fakultás” megnyitáshoz vezetett. Kollégiumunk, miután teológiai tanárai és éppen ez években egymás után elháltak, egy év múlva, 1896-ban kénytelen volt Teológiáját beszűntetni, s azt csak legújában 1941-ben nyithatta meg.

Áz 1940—41. tanévet

csak egy rövid tanfolyam keretében végzhettük be, de levizsgáztattuk azokat az ifjakat, akik nem siettek ki régi intézetükbe tanulmányaik folytatásának biztosítására. Sajnos, csak későn kaphattunk engedélyt a megindulásra, s csupán 9 ifjút kollégváltattunk, akik azután papi vizsgájukat is letették. Második lelkészsképzésű, a köznevelésben a nagy-papi vizsgát már 15-en tették, miután az itt maradt segédlelkészek is itt szereztek meg teljes diplomájukat. Képesítettségünk néhány vallásnánt, s mindent megtesszünk a tudományos színvonal fenntar-

tása és emelése érdekében. Teológiánkon két evangélikus és három áttérő ifjú is papi diplomát szerzett, sőt néhány levitát is képesítettünk kisebb gyülekezetekünk és a hiányzó segédlelkészek helyére. Sajnos még mintegy ötven üres papi állás várja a lelkipásztort, segédlelkésziük pedig alig maradt. Teológus hallgatóink száma semmiképpen nem elegendő, s így a szükséges utánpótlás lassú és nem elégséges.

— Ma főiskolánknak 12 harmadéves, négy másodéves és négy elsőéves hallgatója van, — folytatja Musnai professzor — akiknek számát az erdélyi teológiai alvizsgálatot tett főgimnáziumi tanár emeli 21-re. Bizony főiskolánk tanulmányi életét is befolyásolja a háboru. De hát ma mindenkinek, így a teológusnak, a lelkipásztornak, főiskolai tanárnak is ki kell vennie részét az egész emberiségre nehezedő súlyos időkből.

Musnai professzor egyike az ő és újszövetségi héber és görög nyelv és általában a bibliai tudományok kiváló művelőinek. A Bethlen-főiskola könyvtárában mint a főiskola vallásánára igen sok felfedezést tett, régi kéziratokat kutatót fel, gazdagítva ezzel is művelődésünket. Sajat értékes könyvtárának legfontosabb kincse

a bibliagyűjteménye

Megkérem, mondjon erről is valamit a Déli Hírlap olvasóinak.

— Bibliagyűjteményemet esperes koromban, falusi gyülekezetekben és ősi nemzeti kúriákon kezdettem egybeszedgetni — mondja Musnai professzor. — Előbb csak a magyar biblia kiadásai érdekelték, amelyeknek történetét könyvben is megírtam, de később az idegen nyelvű bibliákat is gyűjteni kezdettem, amíg gyűjteményem 155 darabra gyarapodott. Az első teljes magyar bibliától kezdve sok értékes, ritka példány van benne, de legnagyobb tejszést a lipityi, gyufás dobozban elférő angol diszkadási bibliaim arat, amely 42 teljes oldalú illusztráció is tartalmaz. Mellette óriásnak tűnik fel a Szezezi Molnár Albert 1612. évi zsebkönyve, amely pedig azzal a céllal készült, hogy „az utójáró emberek is könnyedén magukkal vihessék”. Itt van a Mészótfalusi Kis Miklós aranyas biblijája, a Komáromi Csipkés

György máglyahalála iteli, ritka szép kiadása, az urechti és baseli kiadványok abból az időből, amikor bent az országban nem lehetett kinyomtatni protestáns bibliát. Itt vannak más ritkaságok mellett a középkori, többnyelvű kiadványok, de a legújabb fordítások is és pedig nem csupán a magyar református, hanem a katolikus, a román és német, sőt arab, kínai és mongol kiadványok is.

A professzor irásztalán mindenféle, különös ábrakkal telerajzolt papirt látek. Agasbogas fákat ábrázolnak, ahogy közelebből nézem. Mosolyogva mondja.

— Az agasbogas fák a szó szoros értelmében veve családfák. En alakjában állítva össze régi okirajok, levéltári kutatások, anyakönyvek és kiterjedt levelezés alapján családom 350 évre visszanyúló 12 nemzedéke. Érdekes, hogy ebből

nyolc nemzedék

megszakítás nélkül az erdélyi református egyházat szolgálta; még az eredeti papi bizonyítványok is hiánytalanul megvannak. Anyai és nagyanyai családomat már csak 6—7 nemzedéki tudjam összeállítani okmányokkal igazolva a leszármazást, de ezek a fák annál terebélyesebbek. Egyiken tíz, másikon tizenöt testvér áll egyszerre az erdélyi református egyház szolgálatában, s a három fán összesen több mint száz papi és több mint száz tanári-tanítói család van kitüntetve, köztük sok vezető ember. Van püspök, 17 esperes, 5 teológiai tanár, mintegy husz középiskolai tanár, két egyetemi s néhány különböző akadémiai professzor, de nagyobb részük egyszerű falusi pap és falusi néptanító. Megírtam e családok történetét is, s most készíttetem nyomda alá.

Ezzel a munkával szórakozásképpen foglalkozom, pihenőtül a hivatalos munka mellett, ezért lassan is haladok elő vele, hiszen inkább csak szünidőimben kerülhet reá a sor. Éveközben a teológiai előadások és az ifjúság nevelése, az intézet igazgatása veszi igénybe időmet és erőmet. E mellett pedig tudományos teológiai feladatokról is kell birkóznom s a tudomány népszerűsítése terjesztése körül is vannak feladataim. Teológiánk tanulmányi felügyelőjét, Nagy Ferenc püspökhelyettesi is ezer gond s zedi szét egyházkerületünk kormányánál.

a nagy itt lakó teológiai tanárt,

Juhász Albert dr. Horváth Jenőt, ongem és teged külön vallásnánt és gyülekezet; gond is foglalkoztat, ugyanígy a bejáró előadónkat, dr. Illyes Gézát és Kiss Bélát, aki a főiskolánk evangélikus hallgatóival foglalkozó külön, kéthetenként Aiud-Enyedre jöve...

Megköndül a vártemplom öreg harangja; mint valami harangodat lepi el a kollégium utráját, tör be ide a dékán lakásába, a dolgozószobába a harangzó és figyelmeztet: órára kell mennem. Pedig mennyi mindentől lehetne itt még szó ezen a békeszigeeten Mennyi mindent kellett volna még nekem magamnak is éimondanom a Déli Hírlap olvasóinak.

Homiletikai szemináriumi éta vár. Ez magyarul azt jelenti, hogy a teológiai hallgatók, ha már harmad- és negyedévesek, a magukirta prédikációjukat mondják el, amit a végén előbb a fiuk, majd én bírálok meg. Mintha a lelkesben felgyűlő sok-sok emberi kérdésre olvasó fel teológus kollégám az Isten választát, amikor „felveszi” a textust: „Jövekeztek megtartani a lélek egységét a békeség kötetlenségben!” Amen!

8,9 százalékkal Európa pedig mindössze csak 1,2 százaléknak megfelelő mennyiséget termelt. A legnagyobb gyapottermelő ország az Egyesült Államok, mely 1940-ben 27 millió mázsa gyapotot aratott, a világ termelésének közel 41 százaléka. A brit birodalom 13 százaléknak megfelelő 12 millió mázsával állott a harmadik helyen (12,0 százalék). Brazília termelése is még

elég jelentős volt, 5,5 millió mázsa (8,2 százalék). Kína és Egyiptom 4,9, illetve 4,1 millió mázsával szerepelt (7,4, 6,2 százalék). A gyapotot exportáló országok kivételével 1940-ben meghaladta a 23 millió mázsát, az évi termelés 35 százaléka. Kivétel terén az Egyesült Államok állanak az első helyen 8,7 millió mázsával, mely a gyapottermelésnek 32,1 százalékat jelentette. In-

dia 5,6 millió mázsával állt a második helyen, Egyiptom 4 millió, Brazília pedig 2,2 millió mázsa gyapotot vitt külföldre. A gyapot-bevitelben Japán vezet 5,9 millió mázsával. Nagy-Britannia 5,0 millió mázsa gyapotot importált. Európa behozatala igen jelentős: 18—20 millió mázsa között ingadozik, amelyből Németországra évi 2,5—3,5 millió mázsa esik,

A koldus-kocma

Szegények vagyunk de jól élünk, — ez a jelszava sok koldusnak, legtöbbször azoknak, akik ismerik ennek a mesétségnek minden csínját-bíját. Mert hát a koldulás sem egészen egyszerű dolog. Bizonyos lélekható művészet kell ahhoz, hogy felkeltsék a járókelőkben az adakozó készséget. Ezért voltak a középkorban koldus-iskolák, voltak koldus-céhek, Párizsban volt a Cour de Miracle, a csodautva, ahol a kolduskirály kormánykodott, sőt itélőszéket is ült, ha akadt a furcsa közösségben valaki, aki megsértette a koldus-törvényt. De térjünk vissza a mához és vegyük szemügyre a mai koldusokat, kiváltképpen azokat, akik viharedzettek, nagyszerű gyakorlatuk van ebben az ősi kenyérkeresetben. A műkedvelő, szemérmes koldusok számára, akik közfelfelé, az idők hatása alatt szakadtak bele a nyomorúságba, természetesen nem terem e téren sok babér. Legfeljebb annyi, amennyi egy szegényes krumpli-főzelékhez kell. Az ügyes koldus számára azonban kijut a pecsenye, sőt még a mindennapi boroska is, — épp a mai háborús idők közepette, — mikor nemigen számít néhány lej. Ne feledjük azonban, hogy sok kicsi sokra megy, elbírja a súlyt az odatartott kalap. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az egyik kis külvárosi kocma, amelynek főleg koldusokból áll a törzsközönsege. Igen megbízható, jó vendégek ezek a kéregetők rendületlenül és kitartóan áldoznak Buccius oltárán. Legkedélyesebb a koldus-kocma tája a nyár időszakában. Itenkor a kocma előtt a gyepon heverednek je a koldusok. Idehozak ki az italt, majd kiömlik a koldustársaságok érdekes tartalma. Van ott, persze módjával, kolbász, szalonna, csülök, minden mi szem-szájnak ingere. A legjobb hangulatban zajlik le a "garden party". Mikor pedig lenyugszik, utolsó biborszimű üzenetét küldve a nap, nyugovóra térnek a koldusok is. Ott pihennek el a zöld gyepon Isten szabad ege alatt a társadalom elesettjei és pihennek boldog mámorban. Bizonyára szépet álmodnak.

VERES SÁNDOR

— Dózsa Endre meghalt. Dózsa Endre, Kolozs vármegye volt alispánja, az Erdélyi Irodalmi Társaság örökös diszelnöke, 88 éves korában elhunyt. A gyászbeszédet Vásárhelyi református püspök mondotta felette, az Erdélyi Irodalmi Társaság nevében pedig Gyalui Farkas búcsuzott föl.

— Uj atmentí bizottság az albauljai-gyulafehérvári munkakamarai hivatálen. (Bucureşti). A hivatalos lap március 8-i számában megjelent munkügyi miniszteri rendelet felosztlatja az albauljai-gyulafehérvári munkakamarai hivatálenmeneti bizottságát. Az új vezetőség tagjai a következők: Socialiu Iosif a munkások, Popa Ioan a magán-pisztviselek és Bob Teodor az iparosok részéről. A bizottság elnöke Bob Teodor.

— Olvasta már a legújabb feeskés könyveket? Szemlélt Ferenc: Hazajáró lélek. Gárdonyi Géza: A falábu ember. Kapható: Sibiu-Nagy-szebenben a „Minervá”-nál.

— Milyen körülmények között tarthatnak a zsidók keresztény családot. (Bucureşti). A hivatalos lapban rendelet-törvény jelent meg, amely szabályozza a háztartási alkalmazottak nyilvántartását, elhelyezését és ellenőrzését városban. A rendelet-törvény értelmében a zsidók nem tarthatnak szolgálatukban, nem alkalmazhatnak és nem használhatnak fel semmilyen szolgálatra keresztény családot. Kivétel a rendelkezés alól az a zsidó család, amelynek együtt lakó tagjai 1938 január 1. előtt tértek át valamely keresztény hitfelekezetre; azok a családok, amelyeknél az egyik házastárs keresztény és román népi származású, végül nem vonatkozik a tilalom a zsidó orvosokra, de csakis a rendelésben használt személyzetet illetően. (Rador).

Márc. 12, vasárnap
Róm. kat.: Gergely
Protest.: Gergely
Ort.: Vajhagyó v.

lapkelta: 6,21 ó.
Vapny.: 18,00 ó.
földkelte: 20,30 ó.
Holdny.: 7,40 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timişoara I, Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: I, Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetést, felszólamlások Metian u-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— Uj római katolikus püspökök. XII. Pius pápa Mindszenty József zalaegerszegi plébánost a veszprémi egyházmegye főpásztorává, Kovács Sándor prelátus, kecskeméti plébánost pedig nagyszombati megyéspüspökké nevezte ki.

— Magyar író halála. Szatmáry István költő és író, a Petőfi Társaság tagja, 67 éves korában meghalt. Szatmáry István hosszú ideig Nyitrán volt vármegyei főjegyző, 1918 óta Budapesten élt. Több verseskötete jelent meg Irodalmi munkásságának elismeréséül 1921-ben a Petőfi Társaság pendes tagjává választotta.

— Kiütéses tifusz elleni oltás Brailan. Az Ecoul írja: Az egészségügyi minisztérium rendelete alapján Braila városában az 5 és 55 év közötti lakosságot beoltják a kiütéses tifusz ellen. Az oltás március 15-én kezdődik.

Két vonal között

Ha a meghatározás szükségszerűen megszüli, megszegényítő kötelezettséget elfogadjuk, az új nacionalizmus lényegét így fejezzük ki: Az emberi szolidaritás teljesége időben és térben egy külföldi formájában. Abból a célból, hogy minden adottsága beépüljön a közösség fejlődésébe.

A cél tehát — és lehet-e emberibb és lagabb, minél ösztönösebb, minél véde-

— Uj tagok a timişoara-i-temesvári paritásos bizottságban. (Bucureşti). A hivatalos lap március 8-i számában megjelent munkügyi miniszteri rendelet értelmében a timişoara-i-temesvári kerületi munkügyi felügyelőség mellett működő paritásos bizottság összetétele a következő: Elnök Popescu Petre munkügyi vezérfelügyelő, tagok: Negrea Victor tartalékos ezredes, helyettese Brandenburg János a nagyipari, Henz József és Dobrota Octavian, helyettesük Ciuca Ion és Philips József a kereskedelmi, Bozgan Teodor, helyettese Cazacu Mihai a kisipari munkaadók részéről. A munkavállalók megbízottjai a bizottságban: Magántisztviselői csoport: Caemca Liviu és Margan Ioan, helyettesük Jahn Fülöp és Arghiropl Mireoa; munkás-csoport: Ciortiz Danila és Vladut Emil, helyettesük Barbes Pavel és Jung Jakob.

SZABÓ DEZSŐ

— A Vatikáni rádió közvettíti a pápa beszédét. (Róma). A pápa beszédét a vatikáni rádió március 12-én, vasárnap az 50.26 m-es és 31.06 m-es hullámhosszon közvetíti. Az adás délután három órakor, a Szent Péter-térről adott helyszíni közvetítéssel kezdődik. (Rador).

Névnapi, születésnapra, családi ünnepekre szebb ajándék egy eszokor virág. Gárdonyi Géza: A falábu ember c. műve egy eszokorra való az író java terméséből. A legújabb feeskés könyv ára is csak 190 lej.

— Táborba utalt személyek. (Bucureşti). A hivatalos lap március 8-i 57. számában megjelent minisztertanácsi napló alapján hársonhét személyt utaltak a targujui mternálótáborba.

— Elhunyt főesperes. Eisele Mátyás guttenbrunni-temeshidegkuti plébános, aradi főesperes és a radnai-máriaradnai kerület esperese 67 éves korában vártlanul elhunyt. Szülőhelyére Zadarlac-Zádorlakra szállítják, ahol ma délelőtti temetik. Az elhunyt mint pap és lelkipásztor kiváló ember volt.

— Elvezett szabotázellenőri igazolványok. A timişoara-i-temesvári kerületi iparfelügyelőség közli az iparosokkal, kézművesekkel s kereskedőkkel, hogy az 588, 589, 590, 591, 592, 593 és 595 — 1944 számú szabotázellenőri igazolványt tulajdonosa elvesztette. Az akiről a felsorolt számú igazolvánnyal jelentkeznek valaki ellenőrzésre, azonnal értesítse a rendőrséget, ügyészséget, vagy az iparfelügyelőség mellett működő ellenőri hivatalt (Lahovary-tér 5, távbeszélő 16-45). A szabotázellenőrzéssel kapcsolatban közli még az iparfelügyelőség, hogy a szabotázellenőrnek ellenőrzése megkezdése előtt kell a többi között nevet és igazolványa számát az egységes ellenőrző könyvbe beírni.

(*) Doktorraavatás. A kolozsvári tudományegyetem joga karán Cseh Lászlót — Cseh Mihály gyáros fiát — államtudományi doktorra avatták.

— Mozik műsora, Március 11, szombat: Arad: Aro: „Az ifjuság”; Capitol: „Don Cezar de Bazan”; Corso: „Veszélyben egy asszony”; Forum: „Homályos utakon”; Royal: „Hamupipóke”; Urania: „Fogat fogért”. — Timişoara-Temesvár: Apollo: „Titanic”; Capitol: „Monte Cristo gróf” (II. rész); Atlantic: „Kaland a Grand Hotelben”; Corso: „Vérző ajkak”; Thalia: Macario a bíróság előtt”. — Fratelia Ujkisoda: Roxy: „Dora Nelson”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Március 11, szombat: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16.). — Timişoara-Temesvár: Bálváros: Götz (Bratianu-tér és Lonovici-utca sarak), Gyárváros: Sandovici (Dacilor-utca 10). Erzsébetváros és Józsefváros: Keller (Carol-ut 27), Mehala: Corvin (Closca-utca 18.). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi.

— Megálljon! Hova megy? — Bocsnán, főfogly ur, az udart már fölsepertem, úgy gondoltam, hogy kinégyek a hár körül coporn!

(*) Az „Ipar és Kereskedelem” tagarék és hitelszövetkezet (Iparos Hitelszövetkezet) mint a Hangya-Szövetés tagja f hó 12-én, vasárnap, d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést az aradi iparos kultúrház (Capitol-mozi) helyiségben.

— Meghalt Budapest volt főpolgármestere. Ripka Ferenc dr., Budapest volt főpolgármestere 73 esztendő korában hirtelen meghalt.

— Engedélyezett cipő- és talpatlányok. A timişoara-i-temesvári városi cípolozó hivatálen közli, hogy jelentékeny számú cipővásárlási és talpatlányt engedélyezett. A hivatal az engedélyezett kérvények számának jegyzékét ki-függesztette.

Rendeletek, intézkedések

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ ERTELSTÉSE A MEGBETEGEDÉSEKNEL VALÓ ELJÁRÁSRÓL

A timişoara-i-temesvári társadalombiztosító intézet felkeri a munkaadókat, legyen gondjuk arra, hogy megbetegedett alkalmazottak, amennyiben a pénzár tagjai, lehetőleg még azon a napon, amelyen a munkából kimaradnak, jelentkezzenek az orvosnál. Ezt legkésőbbben a megbetegedést követő napon kell megtenni. Ellenkező esetben az illető tag pénzbeli segélye vesztélyben foroghat.

Ha a beteg tagot sürgősen kórházba kell szállítani, hozzátartozói 24 órán belül kértjenek az intézettel kórházi beutaló lapot, mert egyébként megessik, hogy a kórházi költséget a félnek kell viselnie. Ha valamelyik beteg, aki az intézet orvosa részéről kiállított kórházi beutaló lappal rendelkezik, helyszük miatt mindjárt fel nem vehetik a kórházba, a beteg haladéktalanul a lakására hívassa a betegsegélyző orvost. Ellenkező esetben tagsága megszakítás szenved. A kórházból elbocsátott tag is, ha még munkaképtelen, haladéktalanul hívassa magához a betegsegélyző orvost, vagy jelentkezék az intézeti rendelésben.

PAPIR KÖTŐZŐ-ZSINEG ÉS CSÉPLŐGÉPHEZ VALÓ VÁSZON AZ ARADMEGYEI GAZDÁKNAK

Az aradmegyei mezőgazdasági szindikátus tudatja tagjaival és az aradmegyei gazdákkal, hogy ha papirszinegre van szükségük, jelentsék be igényüket az aradi mezőgazdasági palotában működő szindikátusnak (Popa Gheorghe-utca, 4., első emelet 21. ajtó). Ugyancsak igényelhető a szindikátus utján cséplőgéphez szükséges vászon is. Akinek ilyen vászonra van szüksége, annak községi előljárási bizonyítvánnyal igazolnia kell, hogy cséplőgép-tulajdonos, és hogy a cséplőgép vászna valóban kicserélésre szorul. A szindikátus zsinet és a vásznat jutányos árban szerzi be. A beiratkozás március 15-ig tart.

Rádió

MÁRCIUS 12, VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 H és Z, 8.50 Gyermek műsora, 9.30 Istenisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból. 11.15 Z, 13.05 Z, 13.45 Közlemények, 13.50 H németül, 14. H, 14.30 Szórakoztató műsor sebesültek részére. 15.30 Katonák ünneke, 16. A falu órája. 17. A szabadidő-mozgalom órája. 18. Kivánság-hangverseny. 19. F. 19.15 Bársági Z. 19.45 Közlemények. 19.50 H, 20. Z, 22. H, sport, 22.20 Z.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istenisztelet, 13. Z, 13.30 H, 17. Z, 19. E, 19.15 Z, 20. F, 20.15 Z, 21. H, 21.15 Z.

BUDAPEST I.: 8.45 Z, 9.15 H, 9.30 Öszinte beszéd, 10. Görög katolikus istentisztelet, 11. Református istentisztelet, 11. Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd, 12.50 Z, 13. XII, Pius pápa koronázási évfordulója, 13.30 Z, 14.45 H, 15. Hg. 16. Mezőgazdasági E, 16.45 Népszimfű-részletek, 17.45 Csevegés, 17.55 H, 18. Z és ének, 19.50 H, 20. „Falun”, egyfelvonásos vigjáték, 20.30 Operarészletek, 21.25 Az Ujpest-Szalóciban labdarúgó mérkőzés, 22. Z, 22.40 H, 23.10 H német angol és francs nyelven, 24.0 Z, 24.45 H.

Magyar nivoel

A DELI HIRLAP KIADÓHIVATALÁBAN BEFOLYLT ADOMÁNYOK

A Szent Erzsébet napközi gyermekotthon javára: M. A. Szent Judás Tádé nevében 500 lej, K. I. Szent Antal nevében 500 lej. A tídőbeteg leányok: P. I. 500 lej.

A KAKUK-CSECEMÖGONDOZO ÉS NAPKÖZI GYERMEKOTTHON

vezetése köszönetet mond a hozzá közvetlenül befolyt következő adományokért: Raffay Sándor 10 kg lencse. N. N. Szent Antal nevében 700 lej, D. B. 5 kg buzadara. E. P. borsó és lencse.

SPORT

A Román-Kupa eredményei

A vasárnapi forduló után az FC Craioara, CFR Turnu-Severin, UDR, Politehnica, Jiul, UM Cugir, Universitatea, Vitrometan, Venus, FC Rapid, Unirea Tricolor, Sportul Studentesc, FC Ploesti, Carmen és a Gloria CFR együttese jutott tovább. Az eredmények a következők:

Resita-Resica bánya: Politehnica—SMR 2:1 (2:1), góllövők Dea és Dolga, illetve Kölmik. Craiova: UDR—Oltenia 3:1 (2:0), góllövők Negreu, Pacuraru és Micu, illetve Campeanu. Bucuresti: Venus—Juventus 4:2 (2:1), góllövők Humis (3) és Luca, illetve Nacu és Faftu. FC Ploesti—Lares 3:0 (1:0). Simeria-Piski: Universitatea—CFR 7:0 (4:0), a gólokon Radulescu (2), Dascalu (2), Coracu (2) és Coman osztozott. Brasov-Brassov: FC Rapid—ACFR 3:0 (0:0), góllövők: Urechatu, Lungu és Bogdan. Cugir: UM Cugir—Minerul 1:1 (0:1), góllövők: Oprita és Lucaci, illetve Szőke. Petrosani-Petroseny: Jiul—Corvialul 4:0 (1:0), góllövők: Vajdea (2) és Kozma (2). Medias-Medgyes: Vitrometan—SAM 1:0 (1:0). Braila: Carmen—Franco Romana 4:2 (2:2). Galati: Sportul Stud.—SN Galati 1:0 (0:0), nehéz győzelem. Moreni: Unirea Tricolor—Astra Romana 4:2 (2:1). Buzau: Gloria CFR—Vulturii 3:2 (2:2).

ROMANIA NYERTE A HÁROM NEMZET ÖKÖLVIVÓVIADALÁT

Románia, Horvátország és Szlovákia válogatott ökölvívóinak háromnapos bucaresti összecsapásából a román csapat került ki pontgyőztesként. A sorrend a következő: 1. Románia 20 ponttal, 2. Horvátország 15 ponttal és 3. Szlovákia 13 ponttal. Ezzel az OSR kupáját a román válogatott szerezte meg.

öt forduló között

A magyar NB I második tavaszi fordulójának mérkőzéseire a rossz idő, havazás, szél és a pályák rossz talaja rányomta bélyegét. Ime néhány részlet a vasárnapi mérkőzésekről: NAC—SalBTC 1:0 (0:0). A NAC Vécsey — Mészáros, Onody — Perényi, Juhász, Deményi — Csapó, Lóránt, Sárvári, Bodola, Tóth III összeállítású csapaja, a második félidőben igen sokat és veszélyesen támadott. A NAC fedezetosa uralta a mezőnyt. A csatársor legjobbja Tóth III volt. Csapó gyengén játszott. Gamma—Csepel 2:2 (0:1). A Csepel a mérkőzés nagy részében fölényben volt, amit a Gamma kemény játékkal igyekezett ellensúlyozni, ez a jobbezésű Fuszek, valamint a két szélsőfedezet Bakos és Rákosi sérülését hozta. A Gamma támadásai veszélyesebbek is voltak, különösen a középpusztár Mike volt eredményes. Ferencváros—Kolozsvar 3:0 (1:0). A Ferencváros góllal a palószekető Hernádi (2) és 11-esből Sárosi III rúgták. A Fradi csapatának egyetlen rossz pontja sem volt. Kolozsvar jó formában lévő védelme előtt gyengé átütőerejű csatársor volt. Ujpest—Szegedi Tisz 2 VSE 5:2 (1:0). A gólokon Zsengeller (2), Spányik, Poszonyi és Szusza, illetve Tóth és Frenák osztoztak. Az Ujpest kevés helyzetét gólokra jutva váltani. Zsengeller kitűnően játszott.

A forduló elmaradt két mérkőzést a szövetség már másorra tűzte, március

Pihenő

A nyakkendő

Írta: NAGY LAJOS

Az előszobában még egy pillanatra megnézte magát a tükörben. Öszülő hajával már nem is törődött, de valamin mégis megakadt a szeme. A nyakkendő! — gondolta csak egy szemvillanásnyira, de már el is fordult a tükörrel, ment tovább, ki a folyosóra. Hát a nyakkendője, az vörös volt, világoskék petytyekkel.

Bán Ilonával találkozott a lépcsőn, a második emeleti pihenőnél. Kissé tulélnék ez a piros — suhant át ismét az elméjén, amikor némán megemelte a kalapját az öregedő kisasszony felé. Bán Ilona alig biccentette meg viszonzásul a fejét. Fehér képe hirtelen kipirult, a két ajkát még szorosabban préselte össze. Talán nem is kellene, hogy köszöntsem — tűnődött a férfi. Igaz, hogy akkor bemutatkoztam neki, tehát ismerősök vagyunk, no de... mindennek ez a haszontalan Micka az oka. Ej, ej, Micka, szegény kis macska, már rá is haragszom. Valóban, Micka különös helyzetbe hozott ezzel a hajadonnal. Majdnem az történt velem, hogy a kulcslyukon leskelődtem be egy idegen lakásba és... ráfta csíptek a turpisságon. Ugy kell nekem!

Az eset különben Mickával, a macskával így történt:

— Micka, a nyomorult már megint elcsavargott — panaszkodott Valnicseknek a fiának, Gáspárnak.

Ebben a percben lépett a szobába Julis, a kis szolgálólány. Ezt a Julist faluról hozta fel Valnicseknek s egyelőre úgy járt a lépcsőn, hogy megkapaszkodott a karfán, azt gondolva, hogy ha a lépcső le is szakad, ő legyőz marad a karfán. Julis is a macskára panaszkodott:

— A Micka bekárhozott annak az ablakban! — s fejével a Bán Ilona lakása felé bökött.

— Menj be érte és kergesd haza! — rendelkezett Valnicseknek. — De köszönj szépen.

— Majd én haza hozom Mickát — ajánlkozott Gáspár, és már indult is. Bán Ilona mindegy sötét ruhát felelt kalapot és fekete köpenyt hordott. Az arcát nemcsak hogy nem festette, de nem is puderezte. A haját simán, konyvafonva viselte. Télen-nyáron egyforma merev arccal, lesütött szemmel haladt el a folyosón s lefelé a lépcsőn, kezében szorongatva az esernyőjét. És most ennek a Bán Ilonának az ajánlása csöngetti be, mert hát Mickát elő kellett teremtenie.

Ilona maga nyitott a csöngetésre ajtót. Gáspár belépett a sötét előszobába, az első pillanatokban semmit sem látott, még magát Ilonkát sem. Csak az arcát csapta meg valami különös, kellemes, bár kissé túlságos illat.

Gáspár meghajolt, még a bokáját is összeacsapta:

— Valnicsek Gáspár, szíves engedelmével! Innen a szomszédból, — s beljebb lépett.

A sötétség félhomályba enyhült s Gáspár szemégyre vehette Ilonát.

Amit látott, az valósággal megbénította és hirtelenében csak dadogni tudott:

— Ké-kérem bocsánátját. A macskáért...

— A macskáért? — rebegte Ilona. És mintha bosszus lett volna, mert a szeme villogott, a szája széle remegett.

— Igen, a macskák, a Micka — és Gáspár zavartan elhallgatott.

Nézte Ilonát, az öregedő lányt. A kifosztott, az életből kihullott nő. Gyarakodva, mégis meghatóttan.

Ilona lábán aranyos szandál csillogott. Harisnyát nem viselt, lábujjának körmei vérvörösré voltak festve. Pizsamájának háta mindössze egy szalag, semmi több; ahogy oldalt fordult Ilona, bőségesen látszott a hája is.

— Bocsánat, nem tudtam, hogy vár valakit — ezt bökte ki Gáspár ügyetlenül s már mozdult is az ajtó felé — így magyarázkodott tovább.

— Nem várok senkit — sóhajtott. Bán Ilona és a szemét előtörte a könny. Gáspár megdöbent. Jaj, de jó lenne innen gyorsan szabadulni.

— Bocsánat — kérlette a lányt újra. — De nem kapott bocsánatot. Nem volt számára irgalom. Valami nagy keserűségnek ki kellett törnie Ilonából:

— Ha már így bejött hozzám, ha már így kizsaratolta, hogy megismerkedjek velem, ha már bele látott az otthonomba, ha már rajta kapott valamin, hát tudja meg, hogy nem várok senkit, máskor sem vártam, nincs kit várnom, hanem...

— De kérem, bocsásson meg, én csak a macskát...

— Tudom. Maga csak keresse, várja a macskáját, én az életet várom. Valakit, aki értem ön. Aki elvisz magával. Mindennap itt leszem, áhítotva várom. Hogy talán egyszer becsönget, egy férfi. Aki szeret, aki deledgetni akar, aki pénzt ad, ékszert, ruhát, aki... És akkor maga csönget s a macskáját keresi.

Bán kisasszony kiegyenesedett, szembe fordult táspárral:

— Nekem még tisztességtelen ajánlatot sem tett soha senki.

Ezt már valósággal rikácsolta a férfi arcába hajolva.

Ebben a pillanatban ugrott ki Micka a szobából, Gáspár odagrott a macskához, ügyesen elkapta, fölemelte és magához szorította. És boldog mosollyal, felélegzve lihogta:

— Megvan! Öt keresem. Bocsásson meg.

Még meg is simogatta a macskát, oly hálás volt (apintatos megjelenésért.

Még egyszer bocsánatot kérek a háborgatásért, nagyon örültem a szerencsének, de hát sajnós... kezét csókolom.

Gáspár kibotorkált az ajtón

— Valnicsek ur!

Gáspár megfordult. Bán Ilona arcán nyoma sem volt nehezélennek. Mosolygott.

— Parancsol?

— Szép nyakkendője van, Valnicsek ur. Csak kissé fiatalos. Persze, maga is szeretne még legény lenni. Tetszenek a szép lányoknak, kiképzés menyecskének. Mintha ahhoz csak egy vörös-kék-babos nyakkendő kellene, és nem karcsú derék, izmos test. Bizony, maga sem tud csak úgy házadozás nélkül megöregedni.

Ilona tovább kusztott fölfelé a lépcsőn, mintha tíz évvel megfiatalodott volna, olyan fürgén lépdelt. És félhangosan, csúfondárosan nevetett.

Gáspár is nevetett. Cseppet sem haragudott Ilonára.

— Micsoda rongy az a nyakkendő? — kérdezte Gáspárt egyik barátja a hivatalában.

Gáspár megsimogatta a nyakkendőjét.

— Ez egy nagyon értékes, izléses, finom nyakkendő. Kifünnő öltet volt tőlem, hogy ezt kötöttem fel ma reggel.

Mégértik jelentik ma

A SVED KIRALYI CSALÁD 150 ÉVE URALKODIK. (Stockholm). A Bernadetto királyi család immár 150 éve uralkodik Svédországban. A stockholmi lapok nagy cikkeiben méltatják az uralkodó királyi család érdemeit és reámulatnak azokra az eredményekre, amelyek a királyi család tagjainak uralkodása alatt Svédország politikai tekintélyének emelése, valamint a szociális, kulturális és gazdasági élet fejlődése terén bekövetkeztek. (Tp).

SVINHUFVUD TEMETÉSE. (Helsinki). Lumaeki csendes keletfinnországi városkában, a finn nemzet mélyesége részéte mellett temették el március 9-én, csütörtökön Svinhufvud Per Edvind volt köztársasági elnököt, a független Finnország első államfőjét. A végtisztességen, mely az elhunyt utolsó kíván. igaznak megfelelően minden pompa nélkül ment végbe, a kormány több tagjának élén részt vett Risto Ryyi államelnök és Mannerheim tábornok, a finn hadsereg főparancsnoka is. Valamennyi finn lap vezető helyen méltatja az elhunyt érdemeit és — tekintve az országra súlyosodó jelenlegi rendkívüli megpróbáltatásokat — drámai hangú cikkeiben búcsúzik a finn függetlenség egyik legnagyobb harcosától. (Tp).

A MEGGYILKOLT MASSALOVICSOT A SZERB NEMZET HALOTTJAKÉNT TEMETIK EL. (Belgrad.) A szerb minisztertanács határozata értelmében a meggyilkolt Massalovic ezredes, kabinetfőnöknek nemzeti temetőst rendeznek. (Rador).

AZ ALLAMBIZTONSÁGI RENDŐRSÉG ÚJ FŐNÖKE SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid). Franco tábornok, spanyol államfő, Fernandez Arna Barretera-t, az allambiztonsági rendőrség valenciai főnökét a közrendfenntartás főbiztosává nevezte ki. Az új főbiztos már 1903 óta tagja a spanyol rendőrségnek és már eddig is több fontos szolgálati helyet töltött be. (Rador).

A FÜGGYÉSZ HALÁLBÜNTETÉST KERT PUCHEU VOLT FRANCIA BELÜGYMINISZTERRE. (Lisszabou). Algirből jelenti a brit hírszolgálat: A Pucheu volt francia belügyminiszter ellen indított per fő tárgyalásán Weiss függgyész a vádlottra halálbüntetést kért. (Rador).

HAT ÓRA ALATT NYOLC FÖLDRENGÉS PERUBAN. (Madrid.) Hétfőn Peruban, hat óra leforgása alatt, nyolc földrengés érzelték. A jukosság körében nagy riadalom keletkezett. A limai kormány elhatározta, hogy földtani bizottságot szervez, amelynek feladata lesz az utóbbi időben mind gyakoribbá váló földrengések okainak kiderítése. (Rador).

UJABB ÉLELMISZERSZALLITMANY A GÖRÖG LAKOSSÁGNAK. (Athén). A Tamara nevű svéd gőzös, mely a nemzetközi Vöröskereszt szolgálatában áll, élelmiszerekkel megkezdte most futtatni a pireuszi kikötőbe. Az élelmiszereket haladéktalanul kiosztják a lakosság között. (Tp).

EUROPÁI EMIGRÁNSOKAT AKARTATK ATCSEMPESZNI A SZIR-TÖRÖK HATÁRON. (Isztanbul). Az Akşam című lap azt írja, hogy egy csempész-társaság a sziriai határon számos lengyel nőt és más európai emigránsokat, akik Szíriában nyomorban anyagi forrás hiányában nyomorban juttattak. Törökországba akart átcsempeszni. (Tp.)

15-én a Szolnok-DIMÁVAG, míg március 26-án a DVSC—Ujvidék találkozóit kell lejátszani. A most vasárnap soron következő, harmadik tavaszi forduló sorsolása: Gamma—Vasas (2:2), Elektromos—

Tisza (2:3), Kispest—Szolnok (1:2), Ujpest—SalBTC (0:2), Debrecen—NAC (0:2), Ujvidék—Csepel (1:3), Diósgyőr—Ferencváros (0:1), Kolozsvar—BSZKRT (3:3), zárójelben az őszi eredmények vannak.

A LÉGVÉDELMI MUNKAKÖTELEZETTSÉG MEGVÁLTÁSÁNAK BEFIZETÉSI RENDJE

Timișoara-Temesvárott a városi pénzügyi hivatalban a kétnapos légvédelmi munka kötelező pénzben való megváltásának rendje a következő:

1944. MARCHIUS 11-ÉN, SZOMBATON

Az I. kerületből a Fratii Buzesti, Pilatus, Hamlet, Madrid, Moloviste, Cernauti utcák, a Cetatii körút lakosai, a Hasdeu-utca 2-26. szám alatti, az A. Movila 3-9. és 2-8. szám alatti és a Bogdanestilor-ut 1-39. és 8-24. szám alatti lakosok.

A II. kerületből a Suboni, Fratii Constantin, Fortunei, Cometa, Mistral, Dascal Ioanovici, Moldovei, Ghirodei, T. Velea, M. Rușu, Balint, Voniga, Sepetean, Ardelean, P. Maior utcák és a Dorobantilor-ut lakosai.

b) a Campina, Ruschill, Cralic, Aurora utcák, Col. Mosnita és Urseni és a Dr. Koch-utca lakosai.

A III. kerületből a Valeni de Munte, Sarbu, Zaharia, Muzicescu, Ghircului, Manguca utcák és a kültek lakosai.

A IV. kerületből a Regele Mihai-körút lakosai (a 17. házszámától kezdve), a Gari-utca és a kültek lakosai.

Az V. kerületből a Petrovaselor, Ruberia utcák, a Sacalazului-ut. Col. Mag. Col. Plesan, a CFR. pavillon és a kültek lakosai jelentkeznek.

Apróhirdetések

MOSONÓT azonnal felfogad Vasfűdő, Arad, Plevnei-tér 2. Bej. szám 1014/941. (1042)

GYAPJÚI kosztümök eladó. Arad, Gen. Grigorescu-utca 5. második emelet, 6. 2-3 között. (1044)

AKKORDEONT veszek és javítást válllok. Arad, Gen. Coanda-utca 11. (1045)

ROYA L-mozgó, Arad
Alexandru-utca 2. Távbeszélő 19 33

Hamupipőke
Az előadások kivételesen: 2-30, 4-10 5-50, 7-30 és 8-10-kor kezdődnek.

MAGANOS urhoz, urnőhöz állásba menne urinő. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1046)

FEKETE esikőbunda eladó. Cimeket Reclama-hirdetőbe, Arad, Eminescu-u. 4. (1047)

48-as AKKORDEON eladó. Arad, Elena Doamna-tér 5. (1048)

CORSO-mozi, Arad
Távbeszélő 23-64. Előadás 3, 5, 7, 9 órákor
Bej. szám 96 6-1939

Veszélyben egy asszony
a vidámság filmje

Veszélyben egy asszony
a mulatság filmje

Veszélyben egy asszony
LAURA SOLARI, ANTONIO CENTA

ELADÓK: 14 négyzetméter új parketta és régi deszkák félárban. Arad, Ecaterina Teodorescu-utca 3, 4. ajtó. (1051)

CUKORKAUZLET eladó. Arad, Bratianu-utca 3. (1052)

HIDMÉRLEG, 4000 kg, 300 db tölgycserekeszlop eladó. Miron Cristea-tér 11. Chelemen, Arad. (1053)

ZONGORÁT veszek készpénzért. Cimeket szíveségből Arad, Eminescu-utca 29, Braunstein. (1054)

VESZÉK-ELADOK mindenféle ékszer, drágaköveket, értékeket, „Bijuterie”, Arad, Horia-u. 3. első emelet, 2-5-ig. Távbeszélő: 12-30. Bej. sz.: 11198/943. (635)

Timișoara-Temesvári **CORSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7 órákor. Távbeszélő: 33-95. Bej. szám 6-110-1939

A „Huzd rá, cigány!” főszereplőinek legújabb alakítása:
TAUNO PAULO és **REGINA LINNANHEIMO**-val:

Vérző ajkak

VARROLEANYOKAT, önállóakat, a legnagyobb fizetéssel felfogad Aszod-szalón, Timișoara I., Lonovici-u. 1. III. em. Bej. szám 3709/940. (1432)

FÖLDET béreimék több évre, 1-2 holdig, az Erzsébetváros közelében. Cim a timișoara-i kiadóhivatalban. (1528)

PERZSASZŐNYEGEK eladók. Arad, Rușu Sirianu-utca 29. 10-5 óra között. (1057)

KERESEK jó állapotban levő, fehér, 28-as gyermekcipőt. Timișoara IV., Cameliu-u. 5, 2. ajtó. Déléltől. (1568)

LAKÁSCSÍRE, Erzsébetváros központjában levő, korszerű, teljes készítés lakásomaj elcsereimék jözsefvárosi vagy erzsébetvárosi egyszobás, vagy elcsesarnokos (hall) egyszobás lakással. Cimeket szíveségből árvesz Erica cipőüzlet, Timișoaran. Bej. szám 145/10588/1941. (1536)

3+1 LAMPÁS rádió, fehér fa-gyermekágy, vadonatúj, gumi-ágyvázna eladó. Timișoara, Torontalului-ut 30. (1572)

KOVÁCSMŰHELY bérbeadó (jogal). Érdeklődni lehet 12-1-ig. Timișoara I., Ariadna-u. 12. (1557)

ELADÓK férfiruhák, feltöltők, női kosztümök. Timișoara, Vladica Badescu-u. 2, III. em., 1. ajtó. (1574)

KÉZI harisnya-kötőgép olcsón eladó. Timișoara II., Fratii Constantin-u. 2. (1571)

HA RUHÁJA molyragott, kiégett, vagy elszakadt, szakszerűen beszövi Kemény Klára, Timișoara III., Ciprian Porumbescu-u. 69. (1565)

KRATEYL-CIRKUSZ

a szombaton és holnap vasárnap 2 előadás, délután 4 és este fél 9 órákor, változott műsorral.
A végén nagy vigjáték.
A cirkusz jól futott.
Előadás után villamos közlekedés.

JÓ ÁLLAPOTBAN levő női vászon ballonkabátot keresek megvételre. Timișoara, Carol-körút 22, II. em., 14. (1560)

ÉRDEKELT CEKEK tudomására hozom, hogy a telefonhálózatba 28-57 szám alatt bekapcsoltak. Bej. szám 39629/629. A. Tóth, elektrocevic, Timișoara IV., Fröbl-u. 36. (1573)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Távbeszélő 23-22

Ma, szombaton bemutató. 3-kor is előadás olcsó helyekkel.
Gino Cervi, Annetise Uhlig
DON CEZARE DI BAZAN
Izgalom, szerelem, pompás zene, pazar kiállítás, 10.000 szereplő.

RENDSZERETŐ mindenek bejárónót ó bizonyítványokkal azonnalra, vagy e hó 15-re, jó fizetéssel felfogadnak. Jelentkezékek: Timișoara I., Buteanu-u. 1. I. em. cim alatt. (1562)

ELADÓ egy összekötő belföldi, 1.50 m hosszú, 90 cm széles perzsaszőnyeg. Timișoara III., Brancoveanu-u. 121. (1566)

CSALÁDI HÁZ eladó. Van benne két szoba, konyha, éléskamra, fűskamra, 50 gyümölcsfa, fűskert, nagy udvar. Ugyanott Steyer Waffentrad-kerékpár, köpenyeg nélküli, eladó. Timișoara III., Cavaler Martini-u. 81. A román temető mögött. (1559)

UTAZÓT keresünk Erdély és Bánság részére. Ajánlatokat „Vegyü üzem” jelíge-re a timișoara-i kiadóhivatalba. Bej. szám 25577/943. (1541)

Elsőrendű SZABOMUNKAST, aki próbához is ért, azonnal felfogad Braun-szalón, Timișoara III., Remus-u. 10. Bej. szám 42736/943. (1536)

KERESEK azonnalra tiszta, komoly, kifogástalan szobaleányt és bejárónót, 7-3-ig tartó takarításra. Csak igazolványokkal. Dr. Fărcășanu ügyvéd, Timișoara I., Diaconovic; Loga-körút 6. 1-2 óra között jelentkezékek. (1527)

KIFUTÓFIUT, 14-16 éves, jó házból valót, azonnal felfogad FIN-ART, Timișoara I., Regele Mihai-körút 4. Bej. szám 190/942. (1542)

FECSKENDEZO-készülék (Spritzapparat) kiszívóval (exhaustorral) együtt eladó Schick aszjalos, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-u., 12. Bej. 1496/942. (1505)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Bej. sz. 1446-1949

Ma, MARIA DENIS eddigi legjobb alakítása egy az „Isten vele, tanar ur” felejthetetlen sikerü filmhez hasonló tágykörben
Az ifjuság Mindenki filmje. Az ifjak jelene. Az idősebbek multja. A szabadjegyek érvénytelenek.

GYERMEKKISASSZONY, kifogástalan német, román, magyar nyelvtudásu, több évi gyakorlatral bíró, állást keres azonnalra. Timișoara, távbeszélő 13-59. (1562)

BÖRKESZTYÜK javítását vállalom. Timișoara IV., Cameliu-u. 5, 7. ajtó. (1569)

OLCSÓN eladó szürke öltöny, női, borvörös tavaszikabát, sötétkék treneszkő, mind kifogástalan. Timișoara III., Eneas-u. 88. Alcsó csengő. (1562)

MINDENES szakácsnót azonnalra vagy 15-re keresek. Ugyanott déléltől órákra bejárónót keresek Timișoara III., Carol-körút 29. Fűldsirt, balra. (1570)

KERESÜNK ADMINISZTRATIV írodai segéderőt, aki a román, magyar, német nyelveket bírja. Technikai szakmában jártas előnyben, lehet nő is. Részletes, írásos ajánlatokat ajánlás és igény megjelölésével „Mozgékony” jelíge-re a timișoara-i kiadóhivatalba kérek.

ELVESZETT egy schaffhauseni, tula ezüst-sárga számlapos zsebóra. A becsületes megtalálót kéri nagy jutalomért juttassa el az órát a következő címre: Adám Mátyás órászülette, Timișoara, IV., I. C. Bratianu-utca 21. Bej. szám: 2512/943. (1558)

FORUM-MOZI, Arad Távb. 24-10. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Bej. sz. 788-942

Ma a francia filmművészet egyik kimagasló eseménye Henry Decoin rendezésében

Homályos utakon

A főszerepben: Raimu, Jacques Braumer, Juliette Faber, Jean Tissier.
BEJARONÓT, nagyon megbízható, keres házaspár. Otthona lenne, Egyszerű jó polgári főzéshez, sütéshez értsen s tiszta legyen. Cherier Györgyné, Timișoara, IV., Gelu-utca, 26. (1513)

„Ipar és Kereskedelem” takaré- és hitel szövetkezet mint a „Hangya” szövetség Áiud tagja.
Meghívó

Az aradi „Ipar és Kereskedelem” Takaré- és Hitel szövetkezet 1944 évi március 12-én, déléltől, 10 órákor az Aradi Iparos Otthon kultur-házában (Capitol-mozi)

rendes közgyűlést tart, melyre szövetkezetünk tagjait az alapszabály 37. szakasza értelmében meghívjuk.

Napirend:
1. A közgyűlés hivatalának megalakítása. 2. Az igazgatóság jelentése a szövetkezet ügymenetéről. 3. A felügyelőbizottság jelentése. 4. Az 1943. évi mérleg, valamint üzlet-eredmény számla elfogadása, az igazgatóságának a felmentvény megadása. 5. A tiszta jövedelem felosztása. 6. Az 1944. évi költségvetés elfogadása. 7. Jelenítés az 1943. évi tagbelépésekről, kilépésekről és kizárásokról. 8. Szövetkezet által igénybevehető legmagasabb hitelösszegnek és az egy tagnak nyújtható legmagasabb kölcsön összegének megállapítása. 9. Az alapszabály 42. paragrafusának módosítása. 10. Az igazgatóságba 3 tag választása. 11. Három felügyelőbizottsági tag és három felügyelőbizottsági póttag választása. 12. 120 tagu propaganda-bizottság megválasztása. 13. A Nemzeti Szövetkezet Intézet valamint a „Hangya” Áiud szövetség közgyűlésére a szövetkezet megbízottjainak megválasztása. 14. Esetleges indítványok.
Kelt Aradon, 1943. március 1-én.
Az igazgatóság elnöke
REINHART

HÁZMESTERI állásba villába, felfogadnak egyedülálló, dolgozó, tiszta asszonyt (esetleg idősebb házaspárt). Iratokkal a jelentkezés 1-2 óra között Timișoara III., Remus-utca 7. (1509)

MINDENES bejárónót, mindenben megbízható, keresnek előnyös feltételek mellett. Rendben levő könyvvel jelentkezés lehetőleg 1-2 óra között, Timișoara III., Remus-utca 7. (1510)

JÓRAVALÓ mindenest keresnek esetleg 2-4 éves gyerekkel is, Timișoara, I., Cernauti-utca 14. A TMTE sportpálya mellett. (1511)

KEZILEÁNYT, ügyeset, iratokkal bírót, azonnal felfogad Münz-szalón, Timișoara, II., Bontila-utca 12. (1530)

A „DEUTSCHE BEKLEIDUNGS-AKADEMIE München” szabászati tanfolyamot rendez. Beiratások déléltől: Hoffmann Péter, Timișoara, I., Mercy-utca 4. (1498)

MÉLY, korszerű gyermekkosci, teljesen jókarban levő, jutányosan eladó. Timișoara, II. ker., Verde-utca, 36., második csengő. (5445)

Urania filmszínház, Arad Távb. 23-32. Bej. sz. 1618-1941

Ma. Harc, orgiák, szerelem.

Fogat fogért
ONC-hiradó.

GYARAK, részvénytársaságok cégek adóvállomását kidolgozom. Gyorsírást tanítok. Szánó, Timișoara, III., Ciprian Porumbescu-utca 21. (1518)

ÜRES LÁDA minden nagyságban, nagyobb mennyiségben eladó. Frint & Jungmans-cég, Timișoara IV., Berthelot-körút 8. Bej. sz.: 36/1180/1941. (1525)

BEJARONÓT, aki németül is beszél, felfogad Frintné. Timișoara, III., Brancoveanu-utca, 12. (1526)

MEGVÉTELRE keresek 7-8 éves leánykának való szövetruhát, vagy szoknyát, j állapotban levőt. Ajánlatokat a timișoara-i kiadóhivatalba „7-8 éves” jelíge-re kérek. (5444)